

Saldırganlığı kontrol eden mekanizmalar

- ▶ Öğrenme
  - ▶ Hayvanlarda saldırganlık ?
  - ▶ Yeni doğmuş bebeklerde saldırganlık
  - ▶ Yetişkinlerde saldırganlık ve kontrol altında tutmayı öğrenme
  - ▶ Önceki öğrenmeler (saldırganlık iyi mi yoksa kötü mü?)

► Taklit

► Çocuklar ve taklit etme

► Bandura deneyleri...

► Çocuklar her modeli aynı oranda taklit ederler mi?

- ▶ Pekiştirme

- ▶ Misillemeci saldırganlık ve ödüller

- ▶ Saldırgan davranışları için çocukların cezalandırılmasının çift yönü?

► Yüklemeleer

- Saldırı ya da engellenmeler diğer kişinin içsel kontrolü altında değerlendirilirse, kızgınlık olasılığı en yüksektir.
- Niyete ya da hafifletici nedenlere ilişkin verilen bilginin zamanlaması
- Özür dileme ve saldırganlık

Yüklemeler ve kronik saldırganlık

- ▶ Kronik olarak saldırgan çocukların yüklemeleri
- ▶ Yanlı niyet yüklemeleri ve öç alıcı davranışlar
- ▶ Kronik saldırgan çocuklar arasında yüklemeleri değiştirme, davranış değişikliklerine yol açar mı?
- ▶

Saldırganlık şemaları

- ▶ Pekiştirme + taklit + başkalarının güdülerine ilişkin varsayımlar = saldırganlık şemaları

Olumsuz Duygu Durumu

- ▶ Genel Duygusal Saldırganlık Modeli (Lindsay ve Anderson, 2000).

- ▶ **Toplumsal normlar**

- ▶ **Toplumsal kontrol yolları**

- ▶ **hangi ipuçlarının saldırganlığı dışavurmayla, hangilerinin onu bastırmayla ilişkili olduğunu çoğunlukla toplumsal normlar belirler.**

Araçsal Saldırganlık

- ▶ Bir kişi kızdırılmamışken saldırganlığı başkalarını inciterek bir amacına ulaşmada araç olarak kullanırsa, davranışı araçsal saldırganlıktır.
- ▶ **Gerçekçi grup çatışması** (Levine ve Campbell, 1972)

Bulaşıcı Saldırganlık ve Bireysellik Yitimi

- ▶ Kalabalık ve suç
- ▶ Bulaşıcı şiddet, taklide dayalı bir saldırganlıktır.

Zimbardo (1970) bireysellik yitimi

- ▶ Nedenleri:
  - ▶ tanınmazlık,
  - ▶ sorumluluk dağılması,
  - ▶ grubun büyüklüğü,
  - ▶ grup etkinliğinin doğası,
  - ▶ yeni ve yapılanmamış bir durum,
  - ▶ gürültüden kaynaklanan uyarılma
  - ▶ yorgunluk...

Bireysellik yitimi

- ▶ Bireysellik yitimi beraberinde **insanlıktan uzaklaştırmaya** yol açmakta...